Euroopan parlamentti
2019-2024

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2023)0455

Vuoden 2024 EU-vaalit

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. joulukuuta 2023 vuoden 2024 EU-vaaleista (2023/2016(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja erityisesti sen 10 ja 14 artiklan sekä 17 artiklan 7 kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 20 ja 22 artiklan,

– ottaa huomioon 6. joulukuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/109/EY niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä[1],

– ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2011 annetun perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan mietinnön ehdotuksesta Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä, välittömillä vaaleilla 20 päivänä syyskuuta 1976 annetun säädöksen muuttamisesta,

– ottaa huomioon 4. heinäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman vuoden 2014 Euroopan parlamentin vaalien käytännön järjestelyjen tehostamisesta[2],

– ottaa huomioon 3. toukokuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/673 Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 muuttamisesta[3],

– ottaa huomioon 13. heinäkuuta 2018 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2018/994 20 päivänä syyskuuta 1976 annetun

---

1 EYVL L 329, 30.12.1993, s. 34.
2 EUVL C 75, 26.2.2016, s. 109.
3 EUVL L 114 I, 4.5.2018, s. 1.

neuvoston päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom liitteenä olevan, edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta[1],

– ottaa huomioon 26. marraskuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU-vaaleja koskevasta tilannekatsauksesta[2],

– ottaa huomioon 3. joulukuuta 2020 annetun komission tiedonannon Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmasta (COM(2020)0790),

– ottaa huomioon 3. toukokuuta 2022 vahvistamansa kannan ehdotuksesta neuvoston asetukseksi Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä, välittömillä vaaleilla sekä neuvoston päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom ja kyseisen päätöksen liitteenä olevan, edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla annetun säädöksen kumoamisesta[3],

– ottaa huomioon 15. syyskuuta 2022 hyväksymänsä tarkistukset ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta[4],

– ottaa huomioon 2. helmikuuta 2023 hyväksymänsä tarkistukset ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta[5],

– ottaa huomioon 14. syyskuuta 2023 antamansa päätöslauselman parlamentarismista, unionin kansalaisuudesta ja demokratiasta[6],

– ottaa huomioon 22. syyskuuta 2023 annetun Eurooppa-neuvoston päätöksen (EU) 2023/2061 Euroopan parlamentin kokoonpanosta[7],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

– ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0332/2023),

A. ottaa huomioon, että vuoden 2019 EU-vaaleissa äänestysprosentti oli 50,66 prosenttia äänestäjistä ja se oli korkeampi kuin yksissäkään Euroopan parlamentin vaaleissa kahdenkymmenen viime vuoden aikana (kahdeksan prosenttiyksikön lisäys vuoteen 2014 verrattuna), mikä on myönteinen merkki siitä, että unionin kansalaiset ovat entistä kiinnostuneempia EU:n tasolla tapahtuvasta kehityksestä ja että he uskovat, että EU:n lainsäädännöllä on vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä; ottaa huomioon, että 19 jäsenvaltiota

---

1 EUVL L 178, 16.7.2018, s. 1.
2 EUVL C 425, 20.10.2021, s. 98.
3 EUVL C 465, 6.12.2022, s. 171.
4 EUVL C 125, 5.4.2023, s. 485.
5 EUVL C 267, 28.7.2023, s. 36.
6 Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0330.
7 EUVL L 238, 27.9.2023, s. 114.

raportoi äänestysaktiivisuuden nousemisesta omassa maassaan ja että Puolassa, Romaniassa, Espanjassa, Itävallassa, Unkarissa, Saksassa, Slovakiassa ja Tšekissä kirjattiin merkittävä nousu vuoteen 2014 verrattuna;

B. ottaa huomioon, että vuonna 2018 annettuun neuvoston päätökseen Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä, välittömillä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta sisältyi joitakin parannuksia, kuten Euroopan tason poliittisten puolueiden logojen lisääminen EU-vaalien äänestyslippuihin; toteaa, että kaikkien jäsenvaltioiden on vielä ratifioitava se; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentin 3. toukokuuta 2022 hyväksymä ehdotus EU:n vaalilainsäädännöksi sisältää merkittäviä parannuksia ja sen avulla puututtaisiin nykyiseen hajanaiseen tilanteeseen, jossa on 27 erilaista vaalijärjestelmää, ja nykyaikaistettaisiin ja yhdenmukaistettaisiin vaalisääntöjä koko EU:n alueella;

C. katsoo, että kärkiehdokasjärjestelmä voisi edistää eurooppalaista julkista keskustelua ja lisätä Euroopan tason poliittisten puolueiden vaikutusmahdollisuuksia;

D. ottaa huomioon, että vuoden 2019 EU-vaalit eivät johtaneet komission puheenjohtajan valintaan kärkiehdokasjärjestelmän kautta; katsoo, että lisäesteen kärkiehdokasprosessin onnistuneelle täytäntöönpanolle muodosti se, ettei EU:n vaalilainsäädäntöä ole uudistettu; ottaa huomioon, että tämä epäonnistuminen kärkiehdokasjärjestelmän täytäntöönpanossa on johtanut monien äänestäjien pettymykseen ja vähentänyt luottamusta prosessiin; katsoo, että tällaista pettymystä on vältettävä vuoden 2024 EU-vaaleissa; toteaa, että komission puheenjohtajan valinta edellyttää Euroopan parlamentin jäsenten enemmistön tuen varmistamista;

E. toteaa, että kärkiehdokasjärjestelmän tehokas täytäntöönpano edellyttää, että parlamentti voi nimetä yhteisen ehdokkaan komission puheenjohtajaksi ennen Eurooppa-neuvoston ehdotusta;

F. ottaa huomioon, että useat jäsenvaltiot eivät edelleenkään ole asianmukaisesti käsitelleet sitkeitä esteitä eivätkä panneet täytäntöön asianmukaisia järjestelyjä, joilla helpotetaan äänestämistä vammaisten kansalaisten kannalta, mikä estää näiden kansalaisten merkityksellisen osallistumisen ja edustuksen demokraattisissa prosesseissa;

G. ottaa huomioon, että perussopimuksissa liikkuville kansalaisille EU-vaaleissa myönnettyjen vaalioikeuksien täysimääräistä käyttöä haittaavat edelleen demokraattiseen osallistumisen perusteettomat esteet, mukaan lukien heikko tietoisuus sovellettavista ehdoista ja säännöistä; ottaa huomioon, että komissio on antanut lainsäädäntöehdotuksen, jossa käsitellään joitakin näistä huolenaiheista;

H. ottaa huomioon, että jäsenvaltioissa järjestettävät EU-vaaleja koskevat poliittiset kampanjat eivät useinkaan ole riittävän ”eurooppalaisia”, vaan niitä hallitsevat puhtaasti kansalliset, alueelliset ja paikalliset poliittiset keskustelut; ottaa huomioon, että poliittisten puolueiden ja ehdokkaiden velvollisuutena on tiedottaa kansalaisille asianmukaisesti EU:n tason poliittisista haasteista;

Eurooppalaisen demokratian vahvistaminen vuoden 2024 vaaleissa

1. pitää myönteisenä vuoden 2019 EU-vaalien korkeampaa äänestysaktiivisuutta ja pyrkii toimiensa avulla edelleen nostamaan äänestysaktiivisuutta vuoden 2024 EU-vaaleissa; korostaa, että on tärkeää lisätä vaaleihin osallistumista; toteaa, että tarvitaan lisätoimia liikkuvien kansalaisten äänestysaktiivisuuden lisäämiseksi; pitää valitettavana, että neuvosto ei ole edistynyt Euroopan parlamentin 3. toukokuuta 2022 hyväksymän uuden eurooppalaisen vaalilainsäädännön hyväksymisessä; kehottaa neuvostoa hyväksymään sen pikaisesti; odottaa neuvoston saavan aikaan kompromissin ja pääsevän yhteisymmärrykseen parlamentin ehdotuksesta kokonaisuudessaan;

2. painottaa, että Euroopan tason poliittisilla puolueilla ja kaikilla asiaankuuluvilla yhteiskunnallisilla sidosryhmillä on merkittävä rooli myötävaikutettaessa keskusteluun eurooppalaiseen yhteiskuntapolitiikkaan liittyvistä aiheista ja rakennettaessa eurooppalaista poliittista tietoisuutta; pitää kuitenkin valitettavana, että nykyiset EU:n ja kansallisten sääntelykehysten rajoitukset estävät Euroopan tason poliittisia puolueita osallistumasta täysimääräisesti EU-vaalikampanjoihin; kannustaa Euroopan tason poliittisia puolueita toteuttamaan omia EU-vaalikampanjoitaan; kehottaa kansallisia ja Euroopan tason poliittisia puolueita sekä tarvittaessa jäsenvaltioita

   – toteuttamaan EU-vaalikampanjan unionin arvojen mukaisesti

   – pitämään yllä demokraattisia normeja ja puolueen sisäisiä demokratiaan liittyviä sääntöjä etenkin sen varmistamiseksi, että ehdokkaat, mukaan lukien kärkiehdokkaat komission puheenjohtajaksi, nimitetään demokraattisesti

   – laatimaan ohjelmajulistuksia hyvissä ajoin ennen vaaleja

   – vahvistamaan julkisissa keskusteluissa ja mediakampanjoissa Euroopan tason poliittisten puolueiden näkyvyyttä, myös niiden nimiä ja/tai logoja

   – yksilöimään johdonmukaisesti Euroopan tason vastineensa julkisessa viestinnässään

   – tukemaan sitä, että Euroopan tason poliittisten puolueiden nimet ja/tai logot asetetaan näkyville äänestyslippuihin ja kampanjamateriaaliin

– lisäämään tietoisuutta Euroopan tason poliittisia puolueita ja Euroopan tason poliittisia säätiöitä koskevista uusista säännöistä ennen kuin ne tulevat virallisesti voimaan

– pyrkimään yhteisymmärrykseen tavasta edetä vaalien jälkeisessä prosessissa, mukaan lukien neuvottelut unionin toimielinten puheenjohtajista;

3. tukee Euroopan tason poliittisista puolueista ja poliittisista säätiöistä vastaavan viranomaisen (APPF) laatimaa EU-vaalien kampanjoinnin toimintasuunnitelmaa (E-CAP) etenkin kärkiehdokkaiden ja Euroopan tason poliittisten puolueiden näkyvyyden osalta; korostaa APPF:n työn merkitystä kansalaisille tiedottamisen kannalta;

4. pitää valitettavana, että Euroopan komission puheenjohtajan valintaan sovellettavaa kärkiehdokasjärjestelmää ei pantu täytäntöön vuoden 2019 EU-vaaleissa; pitää lisäksi valitettavana, että eurooppalaisen demokratian parantamiseen sitoutuneet Eurooppa-neuvosto ja komissio eivät ole edistyneet tässä asiassa vuoden 2019 jälkeen; katsoo, että selkeä ja vakuuttava yhteys äänestystuloksen ja komission puheenjohtajan valinnan välillä on tarpeen; kehottaa Euroopan tason poliittisia puolueita, kansallisia poliittisia puolueita ja jäsenvaltioiden hallituksia tekemään yhteistyötä, jotta tämä toteutuu seuraavissa vaaleissa; huomauttaa, että komission puheenjohtajan valinta edellyttää Euroopan parlamentin jäsenten enemmistön tuen varmistamista niin, että vaalitulokset otetaan kokonaisuudessaan huomioon Lissabonin sopimuksen mukaisesti;

5. kehottaa Eurooppa-neuvostoa antamaan unionin kansalaisille varmuuden kärkiehdokasjärjestelmästä ja lopettamaan asioista sopimisen suljettujen ovien takana; kehottaa Eurooppa-neuvostoa aloittamaan tätä koskevat kuulemiset hyvissä ajoin, jotta kärkiehdokasperiaate voidaan panna täytäntöön EU-vaalien tuloksen perusteella;

6. odottaa kaikkien Euroopan tason poliittisten puolueiden nimeävän ehdokkaansa komission puheenjohtajaksi ajoissa, viimeistään 12 viikkoa ennen vaalipäivää;

7. kehottaa laatimaan kärkiehdokasjärjestelmää koskevan Euroopan parlamentin ja Eurooppa-neuvoston välisen toimielinten sopimuksen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan 7 kohdan puitteissa; kehottaa Euroopan parlamentin puhemiestä aloittamaan heti valmistelutyön, jotta tällainen sopimus voidaan tehdä; katsoo, että Euroopan tason poliittisten puolueiden ja niitä vastaavien parlamentin ryhmien kärkiehdokkaiden ja puheenjohtajien olisi aloitettava välittömästi vuoden 2024 EU-vaalien jälkeen neuvottelut, jotta Euroopan parlamentin puolesta päästään yhteisymmärrykseen yhteisestä ehdokkaasta komission puheenjohtajaksi ennen kuin Eurooppa-neuvosto tekee ehdotuksensa;

8. katsoo, että suurimman osan edustajanpaikoista EU-vaaleissa saaneen Euroopan tason poliittisen puolueen kärkiehdokkaan on ensisijaisesti johdettava neuvotteluja sellaisen yhteisen ehdokkaan löytämiseksi, jolla on takanaan suurin enemmistö, ja muut kärkiehdokkaat voivat tarvittaessa toimia hänen seuraajinaan tässä tehtävässä sen mukaisesti, mikä on heidän edustamansa Euroopan tason poliittisen puolueen saamien edustajanpaikkojen osuus; ehdottaa, että Euroopan parlamentin puhemiehen on tarvittaessa oltava käytettävissä tämän menettelyn ohjaamiseksi;

9. korostaa, että Euroopan parlamentin puhemiehellä on etuoikeus ilmoittaa Eurooppa-neuvostolle komission puheenjohtajaksi esitettävän parlamentin yhteisen ehdokkaan nimi;

10. suosittaa, että jos Euroopan parlamentilla ei ole yhteistä ehdokasta komission puheenjohtajaksi, Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja kuulee Euroopan parlamentin puhemiestä, kärkiehdokkaita sekä Euroopan tason poliittisten puolueiden ja niitä vastaavien parlamentin ryhmien puheenjohtajia ennen Eurooppa-neuvoston ehdotusta Euroopan parlamentille;

11. katsoo tässä yhteydessä, että ennen kuin Eurooppa-neuvosto tekee oman ehdotuksensa Euroopan komission puheenjohtajaksi, sen olisi odotettava siihen asti, että Euroopan parlamentti on esittänyt yhteistä ehdokasta SEU 17 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen aiheellisten kuulemisten ja vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti;

12. muistuttaa, että Euroopan parlamentilla on yksinomainen oikeus valita puhemiehensä;

13. odottaa, että Euroopan tason poliittiset puolueet ja niitä vastaavat ryhmät parlamentissa hyväksyvät ”vaalikausisopimuksen” vaalikaudeksi 2024–2029, jotta voidaan varmistaa parlamentin enemmistö perustaksi komission työohjelmalle jo ennen sen nimittämistä ja taata eurooppalaisille äänestäjille poliittisen linjan pitävyys EU-vaalien jälkeen; katsoo, että saadakseen parlamentin enemmistön tuen jokaisen komission jäsenehdokkaan on hyväksyttävä tämä ”vaalikausisopimus”; toteaa, että laaja poliittinen tuki on ratkaisevan tärkeää tällaisen sopimuksen täytäntöönpanon kannalta;

14. katsoo, että yhteisen EU-vaalien vaalipäivän vahvistamisella luotaisiin yhtenäisemmät yleiseurooppalaiset vaalit;

15. muistuttaa parlamentille perussopimuksissa annetusta vastuusta harjoittaa poliittista valvontaa; painottaa, että komission vastuuvelvollisuus parlamentille on tärkeä periaate sisäisessä demokraattisessa valvonnassa; palauttaa mieliin, että komission jäsenehdokkaiden ja komission kollegion kuulemiset ovat ratkaisevan tärkeitä EU:n päätöksentekoprosessin entistäkin vahvemman demokratisoitumisen kannalta, ja niiden merkitys parlamentin

keinona ottaa suurempi rooli politiikanteossa EU:n tasolla kasvaa jatkuvasti;

Kansalaisten osallistuminen ja äänioikeuden myöntäminen

16. pitää välttämättömänä taata, että kaikki unionin kansalaiset, joilla on oikeus äänestää ja asettua ehdokkaaksi, mukaan lukien liikkuvat unionin kansalaiset, vammaiset kansalaiset ja asunnottomat kansalaiset, pystyvät käyttämään tätä oikeutta;

17. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan vaalien esteettömyyden ottamalla käyttöön toimenpiteitä, joiden avulla voidaan varmistaa tietojen saaminen ja esteettömät äänestysjärjestelyt, kuten pistekirjoituksen, QR-koodien, isokirjaintekstin, audiopohjaisten tietojen ja kosketeltavien kuvien, selkokielisen informaation ja viittomakieliviestinnän kaltaisten avustavien teknologioiden, muotojen ja tekniikoiden käyttö; katsoo, että julkiset tiedotuskampanjat ovat avainasemassa äänestysaktiivisuuden lisäämisessä, ja kehottaa jäsenvaltioita tekemään kaikkensa tässä suhteessa ja ottamaan mukaan myös kansalaisyhteiskunnan organisaatiot;

18. katsoo, että vaalikampanjaa koskevien tietojen saatavuus on välttämätön edellytys, jotta voidaan parantaa kansalaisten osallistumista vaaleihin; kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan kansallisia tiedotusvälineitään tiedottamaan vaaleista siten, että unionin kansalaiset voivat käyttää äänioikeuttaan ja nähdä valintansa eurooppalaisen ulottuvuuden, myös maaseutualueilla;

19. katsoo, että parlamentin toimielimenä toteuttama tiedotuskampanja edistää yhdessä kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa keskustelua eurooppalaiseen yhteiskuntapolitiikkaan liittyvistä aiheista ja eurooppalaisen poliittisen tietoisuuden rakentamista parlamentaarisesta demokratiasta ja tukee kaikkien Euroopan tason poliittisten puolueiden käymää vaalikampanjaa; suhtautuu myönteisesti kaikkien EU:n toimielinten tässä asiassa toteuttamiin koordinoituihin toimiin;

20. kehottaa jälleen jäsenvaltioita mahdollistamaan sen, että kaikille kolmannessa maassa asuville tai työskenteleville unionin kansalaisille taataan oikeus antaa äänensä Euroopan parlamentin vaaleissa; kehottaa jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä Euroopan parlamentin ja Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa, jotta kolmansissa maissa oleskeleville unionin kansalaisille voidaan tiedottaa Euroopan parlamentin vaaleista ja jotta voidaan helpottaa heidän osallistumistaan kyseisiin vaaleihin; kehottaa unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa kannustamaan jäsenvaltioiden ulkoministereitä vaihtamaan tiedotuskampanjoita koskevia parhaita käytäntöjä ja edistämään järjestelyjä, joilla helpotetaan äänestämistä ulkomailla, mukaan

lukien esteettömien äänestyspaikkojen perustaminen EU:n ulkopuolelle ja posti- tai muiden etä-äänestysmuotojen käyttö;

21. pitää valitettavana, että komission ja parlamentin esittämät innovaatiot eivät voi tulla voimaan ajoissa ennen vuoden 2024 vaaleja, koska liikkuville unionin kansalaisille Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua neuvoston direktiiviä koskevan komission ehdotuksen käsittely ei ole edennyt neuvostossa;

22. kannustaa ottamaan käyttöön postiäänestyksen sen varmistamiseksi, että kyvyttömyys mennä äänestyspaikalle äänestyspäivänä ei estä unionin kansalaisia käyttämästä äänioikeuttaan; kehottaa lisäksi ottamaan käyttöön täydentäviä välineitä äänestämisen helpottamiseksi, kuten ennakkoon äänestäminen ja valtakirjaäänestys sekä sähköinen äänestäminen ja äänestäminen verkossa;

23. pitää sukupuolten tasa-arvoa keskeisenä osatekijänä vaalien edustuksellisuuden parantamisessa; pitää myönteisenä vuoden 2019 EU-vaalien jälkeen tapahtunutta edistymistä kohti tasapainoista sukupuolijakaumaa parlamentissa, mutta korostaa, että jäsenvaltioiden välillä on huomattavia eroja siinä, missä määrin naiset ovat edustettuina; kannustaa tässä yhteydessä panemaan täytäntöön Euroopan parlamentin 3. toukokuuta 2022 hyväksymät säännökset uudesta EU:n vaalilainsäädännöstä;

24. katsoo, että jäsenvaltioiden olisi harkittava äänioikeusiän ja vaalikelpoisuuden alaikärajan yhteensovittamista ja laskemista vaalilainsäädäntöä koskevan ehdotuksen ja Euroopan tulevaisuuskonferenssin päätelmien mukaisesti;

Toimielinten resilienssi

25. katsoo, että disinformaatio ja ulkomainen sekaantuminen ovat vaaliprosessin loukkaamattomuuteen ja eurooppalaiseen demokratiaan kohdistuva vakava hyökkäys; korostaa, että digitaalisilla alustoilla on keskeinen rooli disinformaation torjunnassa;

26. panee merkille toimet, joita EU:n toimielimet ovat toteuttaneet disinformaation ja ulkomaisen sekaantumisen torjumiseksi, kuten disinformaatiota koskevat vuoden 2022 käytännesäännöt ja nopea hälytysjärjestelmä; korostaa, että tästä huolimatta tarvitaan jämäkämpiä suojatoimia ja toimenpiteitä, joiden avulla voidaan torjua disinformaatiota sekä vaaliprosessiin kohdistuvaa sisäistä ja ulkopuolista vaikuttamista; sitoutuu tehostamaan toimiaan ulkomaisen sekaantumisen torjumiseksi Euroopan parlamentissa;

27. panee merkille meneillään olevat toimielinten väliset neuvottelut ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan tason poliittisista puolueista ja säätiöistä; kehottaa

komissiota ja neuvostoa jatkamaan toimielinten välisiä neuvotteluja vilpittömän yhteistyön hengessä; pitää myönteisenä lainsäätäjien yhteisymmärrystä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta; pitää myönteisenä, että jotkut sen säännöksistä, kuten syrjimättömyyttä koskevat säännökset, ovat täytäntöönpanokelpoisia ennen vuoden 2024 vaaleja; kehottaa jäsenvaltioita panemaan asetuksen muut säännökset täysimääräisesti täytäntöön heti, kun ne tulevat voimaan;

28. muistuttaa, että parlamentti on hyväksynyt päätöslauselman ja käsittelee parhaillaan ehdotuksia perussopimusten muuttamiseksi muun muassa EU:n demokraattisen legitimiteetin lisäämiseksi ja Euroopan tulevaisuuskonferenssin hyväksymien ehdotusten asianmukaisen seurannan mahdollistamiseksi; toteaa, että vuoden 2024 vaalit tarjoavat ainutlaatuisen tilaisuuden käynnistää EU:n laajuinen keskustelu unionin uudistamisesta niiden ehdotusten pohjalta, joita parlamentti on tehnyt perussopimusten uudistamisesta; kehottaa Eurooppa-neuvostoa hyväksymään pikaisesti kannan valmistelukunnan koollekutsumiseen sen jälkeen, kun parlamentti on hyväksynyt ehdotuksensa; toistaa tässä yhteydessä tukevansa perussopimusten uudistamista;

29. kehottaa uudistamaan perussopimuksia ja kehottaa neuvostoa ja viime kädessä Eurooppa-neuvostoa käynnistämään ehdotuksensa mukaisesti SEU 48 artiklan mukaisen menettelyn, jotta voidaan perustaa valmistelukunta;

30. korostaa tarvetta vahvistaa äänestäjien luottamusta vaaliprosesseja kohtaan varmistamalla, että kaikki vaalit ovat vapaat ja oikeudenmukaiset; panee tässä yhteydessä merkille, että Etyj teki 6.–9. marraskuuta 2023 tarvearviointikartoitusmatkan neljään jäsenvaltioon tarkastellakseen Euroopan parlamentin vaalien tarkkailuvaltuuskunnan valmisteluja; ehdottaa, että neuvoston puheenjohtajavaltio kannustaa jäsenvaltioita lähettämään Etyjille kirjeen, jolla se kutsutaan tarkkailemaan Euroopan parlamentin vaaleja ja hyödyntämään tätä mahdollisuutta täysimääräisesti;

31. pyytää perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokuntaa tutkimaan, voitaisiinko jotkin tämän päätöslauselman määräykset ja suositukset sisällyttää parlamentin työjärjestykseen;

°

° °

32. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.